

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-845/19-L

Název	Základní škola, Liberec, Sokolovská 328, příspěvková organizace
Sídlo	Sokolovská 328, 460 14 Liberec 13
E-mail	skola@zssokol.cz
IČ	68974639
Identifikátor	600079996
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavlína Roudná
Zřizovatel	Statutární město Liberec
Místo inspekční činnosti	Sokolovská 328, 460 14 Liberec 13
Termín inspekční činnosti	19.-20. a 23.-24. 9. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“) a jeho naplnění v praxi ve vybraných oblastech RVP ZV.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny (dále „ŠVP ŠD“) podle § 5 odst. 2 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola (dále „škola“), vykonává činnost základní školy s kapacitou 400 žáků, školní družiny s kapacitou 110 žáků z 1. až 3. třídy, školní jídelny s kapacitou 530 stravovaných osob. V letošním školním roce vzdělává základní škola v 16 třídách 371 žáků (naplněnost školy činí 93 %).

Škola je spádová pro žáky především z městských částí Pavlovice a Ruprechtice, v případě volné kapacity přijímá i další zájemce. Komplex budov je tvořen pěti pavilony, z nichž jeden je dlouhodobě pronajímán jinému subjektu, ve druhém se nachází školní plavecký bazén.

Škola eviduje 42 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, 29 z nich se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu. Péči o tyto žáky pomáhají zajišťovat asistentky pedagoga. V základní škole se v současné době vzdělává jeden žák s odlišným mateřským jazykem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci druhým rokem. Řízení školy je třístupňové. Jmenovala svoji zástupkyni a další pedagogické pracovníky (vedoucí vychovatelka, výchovná poradkyně, primární preventistka), kterým vhodně stanovila kompetence. Systém řízení školy je funkční, zohledňuje priority školy zaměřené na rozvoj sportovních aktivit (především volejbal) a dále na výtvarnou profilaci. Do promyšleného plánování zapojuje ředitelka i ostatní personál. Kontrolní systém zajišťuje průběžné získávání zpětné vazby, výsledky jsou analyzovány, vyhodnocovány a jsou podkladem pro následné plánování. Nedostatkem v kontrolní činnosti bylo neplnění Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v oblasti „Člověk a svět práce“ a nedodržení osnov v předmětu pracovní činnosti. Během inspekční činnosti byl školní vzdělávací program upraven. Vedení školy se daří vytvářet podmínky pro pozitivní sociální prostředí. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků je jednou z priorit vedení školy. Informační systém založený na každodenním kontaktu je efektivní.

Koncepce školy vychází z analýzy silných a slabých stránek školy a propojuje se s ekonomickou a materiální realitou. Reálně stanovené strategické cíle jsou respektovány, vedou ke snaze zkvalitňovat podmínky ke vzdělávání a k soustavnému zlepšování postavení školy na veřejnosti. Srozumitelně nastavená pravidla jsou respektována žáky, pedagogy i zákonnými zástupci. Spolupráce se zřizovatelem je vstřícná. Odpovědný přístup žáků k participaci školy plní školní parlament, složený ze zástupců žáků pátého až devátého ročníku.

Škola se snaží vychovat si pedagogické pracovníky a nebojí se na částečný úvazek zaměstnat vysokoškolské studenty – budoucí učitele. Plán dalšího vzdělávání pedagogů obsahuje témata shodná s potřebami školy. Reaguje i na potřeby inkluzivního vzdělávání.

Na velmi dobré úrovni jsou výchovné poradenství, které vykonávají dvě výchovné poradkyně, jež mají rozdělenou činnost pro první a druhý stupeň. Ředitelka školy a zároveň i výchovná poradkyně pro první stupeň vede agendu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou vedeny velmi pečlivě a zákonní zástupci jsou průběžně seznamováni. Výchovná poradkyně pro 2. stupeň se specializuje na kariérové poradenství a spolupracuje i s vnějšími partnery (Úřad práce v Liberci apod.). Výchovné poradkyně spolupracují se školní metodičkou prevence, s asistentkami pedagoga a průběžně si předávají informace a zkušenosti z výchovně vzdělávací práce. Škola poskytuje podporu žákům s logopedickou

péči a dyslektickou nápravu a úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, včetně o. p. s. Maják.

Škola zajišťuje v průběhu vzdělávání i při mimoškolních akcích pro žáky bezpečné prostředí. Subjekt analyzuje rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, ke kterým následně přijímá opatření k jejich eliminaci. Provedla obecnou analýzu rizik možného ohrožení života a zdraví žáků, k některým aktuálním rizikům je však nutné přijmout další opatření.

Škola podporuje trend zdravého životního stylu, kde se orientuje především na oblast pohybu a sportu. Její snahou je začlenit do této oblasti i problematiku zdravého stravování, což je příležitost pro aktivnější spolupráci se školní jídelnou. Škola využívá projektů pro zabezpečení stravování všech žáků (Potravinová pomoc v Libereckém kraji apod.).

Škola je finančně zajištěna z více zdrojů, mezi které patří především finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu a od zřizovatele, dále účelové dotace i realizace dotačních projektů spolufinancovaných z EU, doplňková činnost aj. Vícezdrojové financování umožňuje škole postupnou obnovu, modernizaci a zkvalitňování materiálních podmínek (vybavení odborných učeben, výukové materiály, učebnice a učební pomůcky, didaktická a výpočetní technika).

Subjekt je zařazen do sítě Tvořivých škol. Od prvního ročníku se zaměřují na výuku s prvky metody dle Hejného – vždy v jedné z paralelních tříd. V návaznosti na sportovní zaměření školy probíhá spolupráce s volejbalovou sekcí TJ Slávie Liberec. Spolek Rada rodičů zajišťuje prostřednictvím zástupců jednotlivých tříd kontakt mezi zákonnými zástupci a školskou radou, podporuje nadstandartní aktivity školy, podílí se na odměňování nejlepších žáků. Ve škole působí i Centrum sportu zajišťující sportovní aktivity související se sportovní volejbalovou přípravou. Základní škola je fakultní školou pro studenty Pedagogické fakulty Technické univerzity v Liberci. Spolupracuje s mateřskou školou v rámci realizace projektu Předškoláček za účelem snadného přechodu dětí do základního vzdělávání. V rámci bezpečnosti jsou pořádány přednášky s Policií ČR a Hasičským záchranným sborem v Liberci.

Ve spolupráci s Českým volejbalovým svazem škola pečuje o volejbalovou mládež, pomáhá připravovat sportovce pro přechod do Sportovních center mládeže a do výkonnostního sportu v dorosteneckých a juniorských kategoriích.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání probíhalo v pozitivní pracovní atmosféře podporující učení. V navštívených vyučovacích hodinách učitelé komunikovali se žáky přátelsky a vstřícně, na jejich potřeby reagovali profesionálně. Nepravidelně se vyskytovalo hodnocení práce, sebehodnocení žáků a vzájemné hodnocení. Tolerantní přístup pedagogů k žákům a klidná atmosféra přispívají k dobrému klimatu v jednotlivých vyučovacích hodinách. Ve vztahu k zjištěním předchozí inspekce se zlepšilo vybavení školy prostředky informačních a komunikačních technologií. Pokud bylo využito, tak v podobě prezentační techniky, dataprojekce či zadání úkolu. V hodinách přírodopisu a na prvním stupni základního vzdělávání byla zařazena i interaktivní výuka.

Hospitované hodiny na prvním stupni základního vzdělávání byly zodpovědně připravené a probíhaly v souladu s potřebami žáků, na které vyučující kladli přiměřené, jasné a srozumitelné požadavky. Vzájemně byla respektována nastavená pravidla komunikace a chování. Pozitivem byla velmi dobrá spolupráce vyučujících s asistenty pedagoga,

pozornost byla věnovaná také žákům nadaným. Výuka byla dobře zvládnuta prostřednictvím frontálních, skupinových a individuálních činností, které na sebe plynule navazovaly. Účelně volené metody a formy práce včetně účinné motivace vedly žáky k procvičování a osvojování probíraného učiva a vytvářely dostatek prostoru pro jejich iniciativu i aktivitu. Většina aktivit měla činnostní charakter v provázanosti na mezipředmětové vztahy. Zadané úkoly se žákům dařilo plnit, pracovali soustředěně, byli vedeni k vlastním úvahám a vysvětlením. Žáci byli vyučujícími hodnoceni průběžně a s odůvodněním. Rezervy jsou ve čtení s porozuměním, což koresponduje i se zjišťovanými výsledky testování. V hospitovaných hodinách se velmi ojediněle vyskytovala diferenciací výuky.

Vyučovací hodiny českého jazyka a literatury se vyznačovaly partnerským přístupem k žákům. Převládala frontální výuka s řízeným rozhovorem, vhodně kombinovaná se samostatnou prací či s pracovními listy. Důraz byl kladen i na práci s textem a jeho následný literární, jazykový rozbor s přesahem do mezipředmětových vztahů. Nedílnou součástí hodin byla práce s uměleckým textem, která vedla k vyhledávání klíčových informací nezbytných k jeho porozumění. Využití spisovného jazyka ve vyjadřování žáků i učitelů bylo samozřejmostí.

Ve sledované výuce informačních technologií bylo patrné aktivnější zapojení žáků s vyšším podílem praktických činností, dle osobní invence vyučujícího (vlastní interaktivní výukový materiál). Pozitivem bylo úzké sepětí s praktičností a na žáky byly kladeny vysoké nároky. V dalších hodinách humanitního zaměření (dějepis, zeměpis) se objevila precizní práce žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, s věcnou a správně průběžnou reakcí.

Ve většině sledovaných hodin cizích jazyků (anglický jazyk) vyučující komunikovali se žáky převážně v daném cizím jazyce. Variabilita metod a forem práce, systematické procvičování ve variantách, odůvodňování a důsledná kontrola byly často nasměřované k aktivní komunikaci žáků. Výuku podporuje také vhodný výběr učebnic a doplňkových materiálů, poslechových cvičení, méně s využitím interaktivních programů. Úroveň výuky byla průměrná s výjimkou výborné hodiny vyučující v sedmém ročníku.

V předmětech převážně přírodovědného charakteru převládala frontální výuka s řízeným rozhovorem, skupinovou a samostatnou prací, kdy žáci spolupracovali na zadaném úkolu. Cílem samostatné práce bylo opakování a upevňování probíraného učiva. Zpětná vazba byla okamžitá, byl kladen důraz na porozumění probíraného učiva. Opakování učiva vedlo k upevnění znalostí a dovedností. Výklad nové látky byl propojován s názornými ukázkami. V matematice byly často využity prvky Hejného metody výuky, byl kladen důraz na počítání nazpaměť i upevňování základních početních operací. Byl dán prostor pro vlastní úsudek, rozvoj představivosti a kombinačních schopností. Motivace k práci spočívala v přesvědčení učitele o možnostech každého žáka dosáhnout vzdělávacích výsledků odpovídajících jeho schopnostem. Užití vzdělávací strategie pomáhaly žákům učit se vzájemně spolupracovat, uplatnit vlastní úvahu, logické propojování dosažených znalostí se samostatným řešením zadaných úloh.

Žáci prvního až třetího ročníku mají možnost navštěvovat čtyři oddělení školní družiny. Vedoucí vychovatelka koordinuje práci ostatních vychovatelek, zodpovídá rovněž za aktualizaci Školního vzdělávacího programu pro školní družinu a jeho naplňování. Pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve školní družině je přidělen asistent pedagoga, který účinně napomáhá při procesu. Ve výchovných činnostech vede školní družina žáky k takovým způsobům odpočinku a relaxace, které přispívají k odstranění únavy z předchozí školní činnosti. Školní družina pomáhá uspokojovat, kultivovat a rozvíjet potřeby a rozmanité zájmy žáků, podporuje jejich všestranný rozvoj. Materiální vybavení je průběžně doplňováno a obnovováno. Ve sledovaném průběhu vzdělávání měly

vychovatelky připravený pestrý program včetně pomůcek a materiálů pro pracovní a výtvarné aktivity. Při každodenní činnosti realizují pobyt venku s cíleně zaměřenými vycházkami či sportovní činností. Mezi úspěšné akce lze zahrnout seznamovací diskotéku, návštěvy na dopravním hřišti či v knihovně, „Talentmání“, tematické besídku, Halloween, Velikonoce ve školní družině.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků průběžně. Zákonné zástupce o těchto výsledcích informuje prostřednictvím školního informačního systému a při třídních schůzkách. Pro zlepšení výstupů žáků ze základního vzdělávání na základě SWOT analýzy, provedené vedením školy, byly disponibilní hodiny nastaveny tak, aby posílily výuku v předmětech s nižší mírou úspěšnosti. Na konci školního roku bude provedeno školou opakované objektivní zjišťování a vyhodnocení pokroku žáků s tím, že v oblasti dalšího vzdělávání projdou vzděláváním výukou Hejného metodou další pedagogičtí pracovníci tak, aby postupně došlo k úplnému sjednocení výuky ve škole.

Ve spolupráci s nadačním fondem Cesta talentu se škola podílí na vyhledávání talentovaných žáků a jejich následné podpoře.

Testování žáků bylo zařazeno do autoevaluačního systému školy a ve spolupráci se zákonnými zástupci proběhlo zjišťování v osmém a devátém ročníku. Výsledky jsou součástí portfolií žáků, které si v průběhu základního vzdělávání žáci vytvářejí. Ve spolupráci se zřizovatelem vznikla v rámci projektu „Mapa školy“, která se stala novým podnětem ke zlepšení, kde škola v rámci tripartity vykázala méně příznivé výsledky.

Škole se díky úzké spolupráci s radou rodičů podařilo samostatně naplnit pět zájmových útvarů tak, aby žáci vhodně využívali volný čas (např. sportovní aktivity, rozvoj výtvarných dovedností, výuka počítačové grafiky, pěvecký sbor Pavlovická Jitřenka). Zároveň postupně nastavuje užší spolupráci se zákonnými zástupci a rodičovskou veřejností především v oblasti každodenní komunikace tak, aby se žáci, případní zájemci cítili ve škole bezpečně a byli s výsledky své práce spokojeni a tím si udrželi vysoký standart naplněnosti.

Před téměř čtvrt stoletím byl uveden do života školní časopis Školásek, který vytvářejí žáci dodnes, v současné době je již i v elektronické verzi, zaměřený na aktuální dění či výsledky prací a soutěží. V krajské soutěži Školní časopis roku 2019 získal v kategorii I. a II. stupeň ZŠ první místo a navíc i zvláštní cenu za grafiku a obsah.

Výsledky soutěží jsou prezentovány ve školních prostorách. Za zmínku stojí nejvyšší ocenění v celostátní soutěži Nebezpečný svět chemie, reprezentace na Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Libereckém kraji s cenou účasti do Francie. Škola se účastní řady sportovních soutěží: první místo v krajském finále ve volejbale, Olympiáda mládeže, Pohár rozhlasu. Druhé místo Memoriál Adama Materka ve futsalu a v atletické olympiádě mládeže (300 m a 1 500 m).

Školní klima šetří pravidelně školní poradenské pracoviště. Zadává žákům druhých až devátých tříd sociometrická šetření třídních kolektivů a výsledky jsou podkladem pro výchovné působení třídních učitelů, v případě závažnějších zjištění spolupracuje se třídou speciální pedagog a výchovný poradce, nebo jako nadstavbu využívají programů společnosti Maják, o. p. s., v rámci prevence rizikového chování. Do primární prevence byli zahrnutí i zákonní zástupci, jejichž informovanost a spolupráce se školou je nezbytná. Z šetření vyplynuly skutečnosti, na které škola reaguje průběžným jednáním se zákonnými zástupci.

Závěry

Vývoj školy

Ředitelka školy je druhým rokem ve funkci.

Došlo k výraznému zlepšení materiálního vybavení v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Na základě průběžného vyhodnocování rizik neúspěšnosti přijímá škola opatření ke zkvalitňování úrovně vzdělávání.

Silné stránky

Vyhledávání talentovaných žáků a jejich následná podpora.

Pečlivě a příkladně zpracované vzdělávací plány pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami poskytované zákonným zástupcům.

Vedením školy věnována vysoká pozornost budování zdravých vztahů mezi žáky a příznivému klimatu ve třídě.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Nenaplňování školního vzdělávacího programu v praxi ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Nízká četnost sebehodnocení a vrstevnického hodnocení v jednotlivých vyučovacích hodinách.

Zvýšit zapojení informačních a komunikačních technologií do výuky.

Nízká četnost diferenciací výuky.

Vyšší podpora čtení s porozuměním.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Zkvalitnit kontrolní činnost v oblasti plnění školního vzdělávacího programu.

Zefektivnit vyučování volbou metod a forem práce vedoucích k vyššímu samostatnému aktivnímu podílu žáků na výuce.

Zvýšit aktivní využití ICT ve výuce především na druhém stupni základního vzdělávání.

Více zařazovat sebehodnocení a vrstevnické hodnocení žáků ve výuce.

Zajistit bezpečnost pro všechny strážníky ve školní jídelně.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 11. 11. 2008, s účinností od 1. 11. 2009, Dodatek ze dne 27. 8. 2013 (Vyřazení odloučeného pracoviště, nám. Míru 212/2)
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky školy ze dne 10. května 2018, s účinností od 1. srpna 2018 na období 6 let
3. Osvědčení – Funkční studium vedoucích pracovníků škol a školských zařízení I, ze dne 20. května 2004, (MŠMT čj. 20617/2003-25, č. 000587 Pedagogické centrum Liberec)
4. Rozhodnutí MŠMT (změna zařazení) čj. 20 041/2003-21, ze dne 2. 6. 2003

5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení <https://profa.uiv.cz/rejskol/ze> dne 09. 09. 2019
6. Usnesení – Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka Liberec, ze dne 13. 4. 2006, čj. F 10897/2006, F 14216/2006
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Cesta k vědění“, platný od 1. 9. 2015
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platný od 1. 9. 2018
9. Školní řád základní školy, platný od 1. 9. 2018, čj. 20/18
10. Vnitřní řád školní družiny, čj. VP 10/2018
11. Koncepce školy – Strategický plán rozvoje školy pro školní roky 2018/2019 a 2019/2020, čj. VP 0/2018, platný od 1. 9. 2018, ze dne 30. 8. 2018
12. Organizační řád, VP 1/2018, účinný od 1. 9. 2018
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a dalších pracovníků příspěvkové organizace Základní škola, Liberec, Sokolovská 328, čj.: VP7/2018, účinný od 1. 9. 2018
14. Analýza výsledků „Mapy školy“, analytická zpráva ZŠ 2018/2019
15. Matrika, školní rok 2019/2020
16. Zápisy z pedagogických rad vedené ve školním roce 2019/2020
17. Zápisy z třídní schůzky ze dne 17. 9. 2019
18. Třídní knihy - elektronické, školní rok 2019/2020
19. Rozvrh hodin, školní rok 2018/2019
20. Zápisy z výchovné komise ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 ke dni inspekce
21. Koncepce poskytování poradenských služeb
22. Minimální preventivní program 2019/2020
23. Individuální vzdělávací plány vedené ve školním roce 2019/2020
24. Plán činnosti výchovného poradce pro školní rok 2019/2020
25. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2018/2019 a 2019/2020
26. Zápisy hospitací ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
27. Strategie předcházení školní neúspěšnosti
28. Žákovské knížky – vedené elektronicky - vzorek
29. Metodická schůzka školní družiny z 1. 9. 2019
30. Úvazky vychovatelek školní družiny 2019/2020
31. Vyhodnocování a analýza rizik (žáci) s účinností od 1. 9. 2018
32. Žádost o navýšení kapacity ŠJ č.j: SOK/279/2019 z 23. 9. 2019
33. Vzorek personální dokumentace pedagogických pracovníků
34. Souhrnná dokumentace vztahující se k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
35. Souhrnná dokumentace vztahující se k hodnocení finančních podmínek školy
36. Souhrnná dokumentace vztahující se k hodnocení školního stravování
37. Výroční zpráva o činnosti školy 2018/2019
38. Webové stránky školy na adrese: <https://zssokol-cz.flox.cz/>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s přípojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Lenka Dlabolová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Věra Hessová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

Bc. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

Liberec 18. 10. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Pavlína Roudná,
ředitelka školy

Liberec